

login ••••• přihlásit

nová registrace zapomněl jsem heslo

pytel na zboží je prázdný

vyhledat

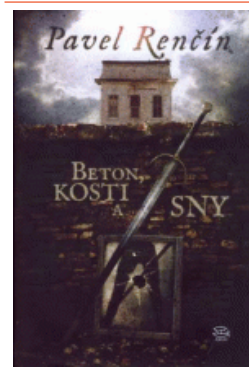
Krámm (Novinky Ságy & série Spisovatelé) Něco navíc (Počtení Diskuze Náповěda Otázky a odpovědi Kontakt)

Úvodní stránka → Články → Recenze → Beton, kosti a sny ←

Beton, kosti a sny, Pavel Renčín

Trocha městské fantasy, ždibec detektivky, špetka hororu. Především však originální náměty, poetický jazyk a neopakovatelná atmosféra. Deset let, deset podivuhodných povídek a příběhů o zrození vypravěče s velkým V a jednoho z nejoriginálnějších tvůrců české fantastiky.

Pavel Renčín budí už nějaký čas mezi čtenáři fantastiky zaslouženou pozornost. Ačkoliv se v poslední době věnuje hlavně románům (a zvláště pak ambiciózní trilogii Městské války), začátky jeho tvorby jsou spjaté – jako je tomu u většiny autorů – s povídkami. Upozornil na sebe především v souvislosti se soutěží O železnou rukavici lorda Trollslayera, v níž se několikrát umístil na předních místech. Od prvního ročníku, v němž Renčínova povídka Stvořitel obsadila druhou příčku, uběhlo už deset let. Ideální čas na ohlédnutí se do minulosti a představení devíti již publikovaných příběhů, které mapují celé toto období a ukazují Renčínův autorský vývoj. Všechny povídky máte doma a hledáte důvod, proč si Beton, kosti a sny koupit? Je jich hned několik. Kromě faktu, že zde máte vše na jednom místě a z příběhů si tak můžete odnést kompaktní zážitek, je nutné zmínit i krásnou obálku Jiřího Husáka (prostřednictvím hlasování ji vybírali autorovi fanoušci na jeho webových stránkách), zasvěcený rozbor Renčínovy tvorby z pera Antonína K. K. Kudláče, a především Baladu krve, povídku, která poprvé vychází právě v této knize.

Jednotlivé texty nejsou uspořádány chronologicky (což nevádí – kde jednotlivé povídky vyšly, se dozvíme z doslovu; možná by ale nebylo od věci na závěr knihy tyto údaje uvést v přehledném seznamu), ale tak, aby se navzájem doplňovaly a vyvažovaly. A to se daří, takže je dobré číst je v pořadí, v jakém nám jsou nabízeny. Sborník z obou stran rámuje dva výrazné texty – na začátku je to *Jen tančí, nemluví, nespí*, jeden z vrcholů knihy, a na konci *Balada krve*, která, i když se jedná o uzavřený příběh, v podstatě tvoří jen začátek mnoha dalších dobrodružství jejího hlavního hrdiny, jež přímo vybízí autora k napsání.

Jen tančí, nemluví, nespí (březenová Pevnost z roku 2007) je příběh dívky mnoho let uvězněné ve sklepení bez kontaktu s okolním světem. Její po spisovatelské slávě toužící věznitel ji nutí každý den psát příběhy, které posléze vydává za vlastní. Velmi vyspělou a propracovanou povídku s geniální pointou ozvláštňuje Renčínova typicky snová, trošku mrazivá atmosféra a poetický jazyk. Každý čtenář ji může chápat jinak. Někdo jako realitu, jiný jen jako hrdinčiny představy a sny.

Loutkové divadlo (Kočas 2002) je horor, ale bez vyhrzlých střev a amputovaných končetin (i těch se ve sborníku dočkáme). Příběh osamělého chlapce a neobyčejných dřevěných loutek, kterému nechybí působivá atmosféra, je protká flashbacy do minulosti. Stejně jako ostatní texty ve sbírce i tento dává čtenáři za úkol, aby si složil skládačku z nabídnutých střípků sám; Renčín není autor, který by nám vše naservíroval až pod nos. O to je ale výsledný dojem intenzivnější.

Ukolébavka pro město kryš je novější povídka, prvně publikovaná v antologii městské fantasy Pod kočičími hlavami (podzim 2007). Autor se městské fantasy v současné době věnuje ze všech subžánrů nejpilněji a v Betonu se jí alespoň dotkne ještě několikrát. Ukolébavka je pak ze všech textů městskofantasticky nejryzejší, nechybí jí originální námět, realističnost a příjemně civilní hrdinové, v kontextu ostatních povídek však působí lehce nevýrazně a hlavní postava také nepatří k těm, za které byste dýchali. „Přiveď na jedno malé místo tisíce lidí, zvířat, pachů a vůní, barev a pocitů. Přiveď s nimi jejich zmatené myšlenky, přání, stesky, touhy, strachy a nenávisti. Přiveď s nimi druhovou paměť, všechnu vědu a moudrost, nadání, talenty, sny a mytologii, o které už ani neví, že ji mají. Přiveď s nimi jejich legendy.“ (s. 63)

S Tančí mezi vločkami! (Drakobijci 2000) se odvrátíme od městské fantasy a vrátíme se k textům, které spíše než na zápletce staví na atmosféře a poetickém jazyku. Příběh o posledním elfovi a jeho pouti životem patří k nejzvláštějším povídkám celého sborníku a realističtěji uvažujícím čtenářům z ní zřejmě vstanou vlasy hrůzou na hlavě. V těch s velkou dávkou fantazie však bude dlouho doznávat.

A teď se opět vrátíme k hororu, tentokrát k lehce morbidnímu. V *Čarodějově domu* (Drakobijci 2003) se dočkáme slíbených usekaných končetin a očí kutálejících se po podlaze, ale nebojte se, potoky krve nepotečou a děti, hlavní protagonisté příběhu, boj s démonem posednutým čarodějem v temném a děsivém domě zvládnou s přehledem. Se stejným, s jakým autor zvládl ukořizovat příběh, a především jeho překvapivý závěr, v němž... neprozradím. :-)

Čarodějův dům se vám zdál jako typická nereálná fantasy? A co *Skokani* (Kočas 2001)? Zkuste se projít po Nuselském mostě a možná uvidíte, jak se na vás usmívají lidé, kteří před mnoha lety právě zde ukončili skokem do hlubin svůj život. Skokani jsou velmi uvěřitelná povídka s nejednoznačným závěrem, v níž jazyk a atmosféra, Renčínovy dlouhodobě nejsilnější zbraně, ustupují do pozadí a dávají prostor originálnímu námětu a realističnosti.

Začátek *Stvořitele* (Drakobijci 1999) vás použitím druhé osoby množného čísla vtáhne do děje a poté vám v krátké, snové a půvabné hříčce představí strýčka stvořitele, který tvoří své zvířecí kamarády z nalezených kostí. Podobně jako *Tančí mezi vločkami!* ji neocení všichni, ale ostatním dokáže, že Renčín měl už od začátku talent vymyslet nevymyslitelné a napsat nezapsatelné tak dobře, že se se Stvořitelem umístil na druhé příčce Trollslayera.

Tři páry papuček (Drakobijci 2005) opět voní nezaměnitelnou vůní městské fantasy. Podobně jako v *Ukolébavce* se zde probouzí město, tentokrát je to ale vina kdysi pyšného a příliš sebevědomého čaroděje, jehož dobrá část nyní, po letech, musí porazit vlastní temnou tvář.

V povídce sledujeme osudy dvou, tří, vlastně čtyř hrdinů, jež se později spojí do jednoho a přinesou zážitek z působivého příběhu s dobře zvládnutým závěrem.

Renčín se většinou nesnaží čtenáře rozplakat (dojetím, ne nářkem nad hrůznou úrovní povídek), ale s *Na křídlech zlatých draků* (Kostky jsou vrženy, 2005) se mu to může lehce podařit. Příběh začíná jako tuctová fantasy putovačka, tak typická pro hry na hrdiny (text vyšel ve sborníku věnujícímu se právě tomuto tématu), až čtenář nadzvedne obočí a začne přemýšlet, kam se ztratila autorova originalita a schopnost překvapit. Vzápětí se ale ocitáme v nemocničním pokoji, kde se mladý muž snaží právě dobrodružstvím z Dračího doupěte zachránit svého těžce zraněného přítele, který tuto hru kdysi miloval. Fantastický prvek je až v závěru, ale netrapte se tím a čtěte na křídlech jako hluboce lidský příběh o přátelství a obětavosti.

V *Baladě krve* (Beton, kosti a sny, 2009) ožívají postavy z legend, mýtů a pohádek, a zdaleka ne všechny chtějí lidem pomáhat. Detektivka s fantasy námětem, kde ne vše končí šťastně, tvoří důstojnou tečku sborníku, i když asi málokdo ji označí za jeho vrchol.

Možná jste si všimli, že se téměř v každém odstavci opakuji. Poetický jazyk, originální námět, působivá atmosféra... Zřejmě si říkáte, že neumím recenzovat a pořád si vypomáhám stejnými berličkami, což je z části určitě pravda, hlavně však je to proto, že i když Renčín píše povídky na různorodé náměty a potuluje se mnoha kouty fantastiky, dobře ví, co jsou jeho silné zbraně a o co se může opřít. Co na něm mají čtenáři rádi a v čem je jeho tvorba zajímavá a od ostatních spisovatelů fantastiky odlišná. Snaží se zůstat svůj a mít osobitý styl, což sborník *Beton, kosti a sny* výborně odráží. Je to jeho (autorovo i knihy) největší plus, ale současně i minus. Ne každý se dokáže naladit na Renčínovu strunu, ne každý se zvládne do jeho příběhů ponořit a mít z nich požitky. Ty povídky jsou skvělé, ale současně kladou na čtenáře daleko větší nároky než mnoho jiných fantasy knih, které jsou jen příjemnými oddechovkami (bez urážky, i takové knížky jsou potřeba a číst jen náročnou literaturu je pro většinu čtenářů nemožné). Autor nám v téměř všech případech nic neulehčí a nechá nás, abychom si příběhem našli vlastní cestičky, abychom sami četli mezi řádky a vychutnali si je vlastním způsobem. Povídky z *Betonu, kostí a snů* nejsou pro přizemní čtenáře (má však fantastika vůbec takové?), kteří se nedokáží odpoutat od reality a vzlítnout na křídlech fantazie tam, kde nic není nemožné. Taky zřejmě neosloví ty, kteří milují akci a boj a poetické obraty či metafory jim nic neříkají. Naopak si je zamilují ti, kteří hledají trošku jiný směr fantastiky a nebojí se u příběhů přemýšlet. Ale neděste se, nečekají vás filozofická pojednání, dočkáte se i nespisovné mluvy, zcela přizemních starostí hrdinů a i nějaká ta akce vás nemine. Pokud tedy chcete Renčínovu tvorbu poznat, není lepší volby než tento sborník. Přeji krásné zážitky.

- Pavel Renčín: *Beton, kosti a sny*
- vydalo: Argo, Praha 2009
- přebal: Jiří Husák
- 204 stran / 218 Kč

© **Pavla Lžičarová**

Diskuze k článku

Žádný příspěvek.

Přidat příspěvek

Název příspěvku **Ad Beton, kosti a sny**

Vaše jméno (povinné)

Váš e-mail

Potvrzení   Zde zadejte text, který vidíte na obrázku nalevo.

H1 **H2** **H3** **B** **I** **U**

Jiné HTML značky nejsou povoleny.

Citaci provedete předšazením > před každý řádek citovaného textu (např. z jiného příspěvku).

odeslat příspěvek

[Beton, kosti a sny](#)

218 Kč
196 Kč

--- copyright © 2006 fantasya - rss (články) - rss (zboží) - xml (zboží) - obchodní podmínky - kontakt ---
--- redakční systém SAURON © Rastislav Weber, MANETI, s.r.o. ---